

Bilag 3 – Standard for anvendelse af sociale klausuler

1. Sociale klausuler

Skanderborg Kommune anvender sociale klausuler i kontrakter, som vedrører tjenesteydelser og længerevarende bygge- og anlægsopgaver.

Der sondres i det følgende mellem sociale klausuler om:

- 1) Personer under oplæring, jf. udbudslovens § 176, stk. 2-4 (i det følgende *udbudsloven*), jf. bekendtgørelse af 29. juni 2022 om krav om anvendelse af personer under oplægning i offentlige kontrakter (i det følgende *bekendtgørelsen*) samt tilbudslovens § 7 (i det følgende *tilbudsloven*).
- 2) Beskæftigelsesrettede indsatser.

Sociale klausuler om personer under oplæring følger således lovgivningen, mens sociale klausuler om beskæftigelsesrettede indsatser fastsættes via nærværende standard.

Nedenstående standard omfatter følgende overordnede kontrakttyper:

- a) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi *over* tærskelværdien¹ for EU-udbud.
- b) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi *mellem* 5 mio. kr. og tærskelværdien for EU-udbud.
- c) Tjenesteydelseskontrakter med kontraktværdi på *minimum* 5 mio. kr.

2. Ansvarsfordeling vedrørende sociale klausuler

Sociale klausuler i bygge- og anlægskontrakter, herunder relevante tjenesteydelseskontrakter, varetages af Kommunale Bygninger samt Klima, Veje og Mobilitet.

Sociale klausuler i øvrige tjenesteydelseskontrakter varetages af Indkøb & Udbud.

Kontraktens egnethed for anvendelse af sociale klausuler samt det konkrete omfang og indhold af en social klausul vurderes og fastsættes i et samarbejde mellem den ansvarlige afdeling og Arbejdsmarked og Social.

Arbejdsmarked og Social har det overordnede ansvar for registrering og opfølgning på de indgåede sociale klausuler.

¹ I 2023 er tærskelværdien for EU-udbud på 40.100.744 kr.

3. Oversigt over anvendelse af sociale klausuler i kontrakter

Anvendelse af sociale klausuler i Skanderborg Kommune er overordnet beskrevet i nedenstående oversigt.

Oversigten uddybes under pkt. 4.

Kontrakttype	1) Klausuler om personer under oplæring, jf. udbudsloven	2) Klausuler om beskæftigelsesrettede indsatser
a) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi over tærskelværdien for EU-udbud.	<p>Der indsættes en klausul herom, jf. udbudsloven.</p> <p>Undtaget herfra er dog, jf. udbudsloven, de tilfælde, hvor anvendelse af personer under oplæring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) medfører en sikkerhedsrisiko, 2) ikke egner sig til gennemførelsen af kontrakten eller 3) strider mod anden lovgivning. 	<p>Der indsættes en klausul herom. Dette sker dog bl.a. under hensyntagen til kontraktens egnethed og proportionalitetsprincippet.</p> <p>Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i kontrakten, <i>kan</i> der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere.</p>
b) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi mellem 5 mio. kr. og tærskelværdien for EU-udbud.	<p>Der indsættes en klausul herom, jf. tilbudsloven.</p> <p>Undtaget herfra er dog, jf. tilbudsloven, de tilfælde, hvor anvendelse af personer under oplæring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) medfører en sikkerhedsrisiko, 2) ikke egner sig til gennemførelsen af kontrakten eller 3) strider mod anden lovgivning. 	<p>Der indsættes en klausul herom. Dette sker dog bl.a. under hensyntagen til kontraktens egnethed og proportionalitetsprincippet.</p> <p>Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i kontrakten, <i>kan</i> der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere.</p>
c) Tjenesteydelseskontrakter med kontraktværdi på minimum 5 mio. Kr.	<p>Der indsættes en klausul herom for så vidt angår de i udbudsloven anførte CPV-koder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 50000000-50884000 (Reparations- og vedligeholdelsestjenester). ○ 51000000-51900000 (Installationstjenester)². 	<p>Der indsættes en klausul herom. Dette sker dog bl.a. under hensyntagen til kontraktens egnethed og proportionalitetsprincippet.</p> <p>Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i</p>

² Installation af elektrisk og mekanisk udstyr [51100000], Installation af måle-, kontrol-, prøvnings- og navigationsudstyr [51200000], Installation af kommunikationsudstyr [51300000], Installation af medicinsk og kirurgisk udstyr [51400000], Installation af maskiner og udstyr [51500000], Installation af edb- og kontorudstyr [51600000], Installation af brandslukningsmateriel [51700000], Installation af beholdere af metal [51800000], Installation af vejlednings- og kontrolsystemer [51900000]

	<ul style="list-style-type: none"> ○ 60000000-60651100 (Transporttjenester – ikke affaldstransport). ○ 90910000-90919300 (Rengøring). <p>Undtaget herfra er dog, jf. udbudsloven, hvis anvendelse af personer under oplæring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) medfører en sikkerhedsrisiko, 2) ikke egner sig til gennemførelsen af kontrakten eller 3) strider mod anden lovgivning. 	<p>kontrakten, <i>kan</i> der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere.</p>
--	---	--

4. Uddybning af oversigt under pkt. 3

Nedenfor uddybes beskrivelsen af anvendelsen af sociale klausuler i Skanderborg Kommune.

Ad a) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi over tærskelværdien for EU-udbud

1) Klausuler om personer under oplæring, jf. udbudslovens § 176, stk. 2-4

Det følger af bekendtgørelsen, at der er pligt til at indføre krav i kontrakten om anvendelse af personer under oplæring ved bygge- og anlægskontrakter, som:

- udføres i Danmark
- har en varighed på minimum 6 måneder fra kontraktunderskrivelse til levering
- har en værdi over tærskelværdien for EU-udbud.

Undtaget herfra er dog, jf. udbudsloven, når anvendelse af personer under oplæring

- medfører en sikkerhedsrisiko,
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten eller
- strider mod anden lovgivning.

Kravet kan, jf. bekendtgørelsen, fx opfyldes af – men er ikke begrænset til – personer omfattet af:

- Lov om erhvervsuddannelser.
- Lov om forberedende grunduddannelse.
- AMU-kontraktuddannelser.
- Lov om integrationsgrunduddannelse.
- Øvrige oplæringsordninger, hvor personen opnår den nødvendige faglighed til efter endt oplæring at kunne varetage de pågældende opgaver selvstændigt.

Ifølge bekendtgørelsen kan kravet ikke opfyldes ved anvendelse af personer, som alene indgår i oplæringsforløb, der har til formål at kvalificere personerne til at begå sig sikkert på en arbejdsplads eller lignende.

Udenlandske leverandører kan indgå uddannelsesaftaler om oplæringsforløb i medfør af tilsvarende uddannelsesordninger inden for EU/EØS.

2) Klausuler om beskæftigelsesrettede indsatser

Ved kontrakter med en udførelsesfase på minimum 1½ år kan der desuden indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser, såfremt kontrakten vurderes egnet hertil.

En klausul om beskæftigelsesrettede indsatser *kan* omfatte – men er ikke begrænset til – følgende:

- Kontanthjælpsmodtagere underlagt 225-timersreglen jf. LBK nr. 241 af 12/02/2021 vedr. bl.a. 225-timers reglen, svarende til 225 timer pr. år.
- Uddannelseshjælpsmodtagere, jf. Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats, § 6. nr. 4 og nr. 5.
- Integrationsydelsesmodtagere, jf. Lov om integration af udlændinge i Danmark, § 16, stk. 2.

Ved vurderingen af kontraktens egnethed samt omfang af klausulen om beskæftigelsesrettede indsatser vil det indgå, om anvendelse af disse personer:

- medfører en sikkerhedsrisiko
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten
- strider mod anden lovgivning
- vil medføre krav til Leverandøren, som er særligt byrdefulde, og dermed ikke er proportionale i forhold til kontraktens omfang og økonomi
- ikke er proportional i forhold til det antal medarbejdere, som kræves til at udføre opgaven.

Det vil desuden indgå i proportionalitetsvurderingen i hvilket omfang, der stilles krav om personer under oplæring, jf. udbudsloven. Der foretages således en helhedsvurdering af samtlige kontraktkrav.

Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i kontrakten, *kan* der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere med henblik på at finde egnede kandidater til den ledige stilling.

Ad b) Bygge- og anlægskontrakter med samlet kontraktværdi *mellem* 5 mio. kr. og tærskelværdien for EU-udbud

1) Klausuler om personer under oplæring, jf. tilbudslovens § 7

Det følger af tilbudsloven, at der er pligt til at indføre krav i kontrakten om anvendelse af personer under oplæring ved bygge- og anlægskontrakter, som:

- har en kontraktværdi på minimum 5 mio. kr.
- udføres i Danmark
- har en varighed på minimum 6 måneder fra kontraktunderskrivelse til levering.

Undtaget herfra er dog, jf. tilbudsloven, når anvendelse af personer under oplæring

- medfører en sikkerhedsrisiko,
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten eller
- strider mod anden lovgivning.

2) Klausuler om beskæftigelsesrettede indsatser

Ved kontrakter med en udførelsesfase på minimum 6 måneder kan der desuden indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser, såfremt kontrakten vurderes egnet hertil.

En klausul om beskæftigelsesrettede indsatser *kan* omfatte – men er ikke begrænset til – følgende:

- Kontanthjælpsmodtagere underlagt 225-timersreglen jf. LBK nr. 241 af 12/02/2021 vedr. bl.a. 225-timers reglen, svarende til 225 timer pr. år.
- Uddannelseshjælpsmodtagere, jf. Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats, § 6. nr. 4 og nr. 5.
- Integrationsydelsesmodtagere, jf. Lov om integration af udlændinge i Danmark, § 16, stk. 2.

Ved vurderingen af kontraktens egnethed samt omfang af klausulen om beskæftigelsesrettede indsatser vil det indgå, om anvendelse af disse personer:

- medfører en sikkerhedsrisiko
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten
- strider mod anden lovgivning
- vil medføre krav til Leverandøren, som er særligt byrdefulde, og dermed ikke er proportionale i forhold til kontraktens omfang og økonomi
- ikke er proportional i forhold til det antal medarbejdere, som kræves til at udføre opgaven.

Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i kontrakten, *kan* der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere, med henblik på at finde egnede kandidater til den ledige stilling.

Ad c) Tjenesteydelseskontrakter med kontraktværdi på *minimum* 5 mio. kr.

1) Klausuler om personer under oplæring, jf. udbudslovens § 176, stk. 2-4

Det følger af bekendtgørelsen, at der er pligt til at indføre krav i kontrakten om anvendelse af personer under oplæring ved tjenesteydelseskontrakter, som:

- udføres i Danmark
- har en varighed på minimum 6 måneder fra kontraktunderskrivelse til levering
- har en kontraktværdi på minimum 5 mio. kr.
- er omfattet af følgende CPV-koder:
 - 50000000-50884000 (Reparations- og vedligeholdelsestjenester).
 - 51000000-51900000 (Installationstjenester)³.
 - 60000000-60651100 (Transporttjenester – ikke affaldstransport).
 - 90910000-90919300 (Rengøring).

Undtaget herfra er dog, jf. udbudsloven, når anvendelse af personer under oplæring

- medfører en sikkerhedsrisiko,
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten eller

³ Se note 2.

- strider mod anden lovgivning.

Kravet kan, jf. bekendtgørelsen, fx opfyldes af – men er ikke begrænset til – personer omfattet af:

- Lov om erhvervsuddannelser.
- Lov om forberedende grunduddannelse.
- AMU-kontraktuddannelser.
- Lov om integrationsgrunduddannelse.
- Øvrige oplæringsordninger, hvor personen opnår den nødvendige faglighed til efter endt oplæring at kunne varetage de pågældende opgaver selvstændigt.

Ifølge bekendtgørelsen kan kravet ikke opfyldes ved anvendelse af personer, som alene indgår i oplæringsforløb, der har til formål at kvalificere personerne til at begå sig sikkert på en arbejdsplads eller lignende.

Udenlandske leverandører kan indgå uddannelsesaftaler om oplæringsforløb i medfør af tilsvarende uddannelsesordninger inden for EU/EØS.

2) Klausuler om beskæftigelsesrettede indsatser

Ved kontrakter med en udførelsesfase på minimum 6 måneder kan der desuden indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser, såfremt kontrakten vurderes egnet hertil.

En klausul om beskæftigelsesrettede indsatser *kan* omfatte – men er ikke begrænset til – følgende:

- Kontanthjælpsmodtagere underlagt 225-timersreglen jf. LBK nr. 241 af 12/02/2021 vedr. bl.a. 225-timers reglen, svarende til 225 timer pr. år.
- Uddannelseshjælpsmodtagere, jf. Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats, § 6. nr. 4 og nr. 5.
- Integrationsydelsesmodtagere, jf. Lov om integration af udlændinge i Danmark, § 16, stk. 2.

Ved vurderingen af kontraktens egnethed samt omfang af klausulen om beskæftigelsesrettede indsatser vil det indgå, om anvendelse af disse personer:

- medfører en sikkerhedsrisiko
- ikke egner sig til gennemførelse af kontrakten
- strider mod anden lovgivning
- vil medføre krav til Leverandøren, som er særligt byrdefulde, og dermed ikke er proportionale i forhold til kontraktens omfang og økonomi
- ikke er proportional i forhold til det antal medarbejdere, som kræves til at udføre opgaven.

Såfremt der ikke indføres en klausul om beskæftigelsesrettede indsatser i kontrakten, *kan* der indsættes en forpligtelse for Leverandøren til at kontakte Arbejdsmarked og Social i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere, med henblik på at finde egnede kandidater til den ledige stilling.

5. Kontraktkrav, herunder dokumentation og opfølgning

I kontrakter med sociale klausuler indføres bestemmelser om, at:

- Leverandøren – på kommunens anmodning – skal dokumentere, at kravet i den sociale klausul opfyldes.
- Leverandøren kan sanktioneres, såfremt denne ikke sender fyldestgørende dokumentation inden for en nærmere fastsat frist, fx 7 arbejdsdage. Sanktionen kan bestå i tilbageholdelse af vederlag, bod og ophævelse af kontrakten, som følge af væsentlig misligholdelse.
- Leverandøren forpligtes til at samarbejde med Arbejdsmarked og Social omkring opfyldelse af den sociale klausul.

Særligt vedrørende personer under oplæring, jf. udbudsloven, tilstræbes det, at 5-10 % af de stillinger, der anvendes til at opfylde kontrakten, besættes af personer under oplæring. Vurdering af dette krav vil dog bero på et sagligt skøn.

De endelige kontraktkrav fastsættes altid individuelt i den konkrete sag, bl.a. på baggrund af proportionalitetsprincippet.